

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetők verséskellék árak szerint.
**A lap megjelenik minden ked-
 dtörtékn.**
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-s. 8.
 Ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők,
 Kezdetek vissza nem adatnak.
Kiadóhivatal: István-utca 9.
 Ha a lap anyagi részét illető köz-
 lemények az előfizetési pénzek küldendők.
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Előadói javaslat

Ujpest község szervezési szabályrendeletének módosítása és a községi tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozólag.

A szervezési szabályrendelet módosítása már régen huzódó dolog, a mely már sok izben foglalkoztatta a tek. Képviselőtestületet. Legutóbb mult év október havában, a mikor a módosítás ki is mondatott, de az erről szóló határozatot alaki hibák miatt — a képviselőtestület csonka volt — a vármegyei törvényhatóság megsemmisítette.

A most előterjesztett tervezet a belügyminiszterium által 1903. év január hó 1-én 124000-1902. B. M. szám alatt kiadott községi ügyviteli szabályok alapján és azok szem előtt tartásával történt.

Az egész szabályrendeleten vezérfonálként végig huzódik azon elv, hogy a szervezett állások, munka és hatásköre itt körrelaxatassék, mindazonáltal úgy, hogy az időnként szükségessé váló változás szabályrendelet módosítás mellőzésével külön a képviselőtestület által időnként a szükséghez képest alkotott ügyviteli és munkabeosztási szabályrendeletekben eszközölhetők legyenek, azért, mert ez által lehetővé tétetik a munkaerők helyes és célszerűbb kihasználása, míg ha a hatás és munkakör magában a szervezési szabályrendeletben pontosan precizirozottnék, — a munkaerők jobb kihasználása mindig maga után vonná a szervezési szabályrendelet megváltoztatását, pedig egy ilyen munkának keresztülvitele évekig tart a tapasztalat szerint.

Mint hogy a jelenleg érvényben levő és a módosításnál eszközölt nagy változtatással tervezett szervezési szabályrendeletre vonatkozó indokolásomat még a mult évben annak tárgyalása alkalmával előadtam, ismétlem ezúttal is azon lényeges eltérést, a mely az esküdtek számának 10-ről 14-re való felemelését czélozza.

A jelenleginél kedvezőbb számarányt gondolom megállapítani azért, hogy az előjáróság tagjai között levő rendes fizetést huzó belső tisztviselők ne legyenek tulsúlyban az előjáróság ülésén, hanem az esküdtek — mint a választó polgárok akaratának időszakonként kiküldött képviselői és kifejezői.

A szabályrendelet-tervezetnek a képviselőtestület tárgyalási rendje és a közgyűlési jegyzőkönyvek szerkesztésére vonatkozó részét a 124000-902. sz. a belügyminiszterium által kiadott községi ügyviteli szabályzat értelmében kellett átdolgozni. Ugyanezen szabályzatnak utasításai voltak irányadók a községi bíró és főjegyző hatáskörének megállapításánál is.

A tervezetben a következő új állások szervezése czéloztatik:

egy jegyző,
 két kerületi orvos, és
 két számtiszt.

Ezek szervezésének szükségességét és annak indokolását alább a fizetésrendezésről szóló részben terjesztem elő.

Végül újítas a tervezetben a magánmunkálatok megváltása is, a melyet egyrészt a hivatal tekintélye, másrészt a polgárok érdekében tartottam szükségesnek felvenni. Erről az illető magánmunkálat végzésére jogosított fizetésrendezésének a kérdésénél emlékezek meg részletesen.

Wolfner Tivadar községi képviselő indítványára Ujpest község képviselőtestülete az 1903. évi költségvetés I. foku megállapításakor utasította a községi előjáróságot, hogy a tisztviselők fizetésének rendezésére vonatkozólag készítsen javaslatot s azt tárgyalás czéljából terjeszse mielőbb a képviselőtestület elé.

A folyó évi április hó 18-án tartott képviselőtestületi ülésen ugyancsak ezen tárgyban Wolfner Tivadar felszólalására ujjlag megsürgöttetett a fizetésrendezés kérdése.

Ezen határozatokra az impulzust kétségen kívül azon megváltozott és nehéz megélhetési viszonyok adták, a melyek a szervezési szabályrendelet szerint még 1892. évben megállapított fizetések ideje óta a község nagyarányu fejlődése folytán előálltak.

A község tisztviselői kara, a községi képviselőtestület ezen méltányos határozatára támaszkodva, e reá nézve nagyfontosságú kérdésben mozgalmat indított, hogy ezen óhajta várt fizetésrendezés, érdekeinek és a szükségnek megfelelően mielőbb dülőre vitessék.

A mennyiben tehát ezen kérdésben az arra hivatott testület a kezdeményező lépést megtette s a további teendőkre az előjáróságnak az utasítást megadta, az előjáróság nevében s annak megbízásából az elintézésre immár megérett kérdésnek rendezésére és a község anyagi erejének szem előtt tartásával, — mindazon által számolva az egy évtized óta megváltozott megélhetési viszonyokkal — a tisztviselők fizetését a most kiosztott tervezet 75. §-ában felsoroltak értelmében kívánja az előjáróság rendeztetni.

A fizetések ilyen módon és mérvben való megállapításával megoldást nyer egyszersmind a vármegyei törvényhatóságnak a multban hozott azon határozata is, a mely szerint a községi tisztviselők fizetése arányosítandó.

A fizetéseket tételenként kívánom megindokolni annak előzetes kijelentésével, hogy azok megállapításánál figyelembe vétettek mindenütt azon viszonyok, a melyekbe ma a község fejlődése folytán jutott.

Bátran mondhatjuk — mert, az köztudomásu, hogy Ujpesten, a megélhetési és lakásviszonyok teljesen azonosak a székesfővárossal, itt tehát az állásnak és munkakörnek megfelelőleg kell a fizetést megállapítani úgy, hogy abból a tisztviselő tisztességos módon megélhessen, hogy hivatásának teljesítésére meg legyen a munkakör,

ez pedig csakis akkor lehetséges, ha a megélhetés gondjaitól szabadul és nem kénytelen a létért való küzdelemben adósságot adósságra halmozni. Hiszen az állami tisztviselők fizetésrendezése is most van szőnyegen, az arról szóló törvényjavaslat a törvényhozás előtt fekszik és csak rövid idő kérdése, hogy az törvényynyé váljék.

Időszerű tehát, hogy a község is alapos megfontolás után rendezze azoknak a fizetését, a kik évek kosszu során át nehéz viszonyok között legjobb tudásukkal és szorgalmukkal a község javán munkálkodtak, hogy nem eredménytelenül, azt mutatja a község mai állapota és fejlődött volta a 10 év előttiével szemben.

Erkölesi kötelességet teljesít tehát a képviselőtestület ezen kérdés végleges rendezéssel, hiszem és tudom, hogy az a testület, a mely a multban minden szépért és jóért lelkesült, a melyet tetteiben és határozataiban mindig a méltányosság és igazságosság vezérelt a jelen esetben is hivatásának tudatában és böles belátással fog dönteni.

A fizetések megállapításánál kiindulási alapul vétetett a székesfővárosi tisztviselők fizetése, annál is inkább, mert teljesen hasonló megélhetési viszonyok vannak Ujpesten, mint a fővárosban.

Bár a hatáskör és felelősség teljesen ugyanazonos a kerületi előjáróságoknál és részben a tanácsnál alkalmazott tisztviselőknél, mégis a fizetések még a tervbe vett javítással is tetemesebben kisebbek, mint a milyeneket a székesfőváros ad a tisztviselőinek.

A fizetések megállapításánál figyelembe vétetett és mérlegeltetett azon munkakör és felelősség, a melyet az illetők a képviselőtestület által megállapított és a megye által jóváhagyott munkarend szerint betöltenek: a jelenben érvényben levő szabályrendeletben ez a körülmény nem volt kellően figyelembe véve.

A régi javadalmazás és az új tervezet szerinti fizetést a következő összehasonlító kimutatásban foglalom össze:

Az állás megjelölése	Eddig élvezett fizetés és egyéb járandóság	Uj szabályrendelet szerinti fizetés	Megjegyzés
	Korona	Korona	
bíró	2400	2400	
törvénybíró	1600	1600	
közgyám	1200	1200	
pénztáros	2400	2400	
főjegyzői fizetés	4000	5000	
ezenfelül a szab. rendelet szerint szedhető magán munkálatok díja megváltása		4000	természetbeni lakás fűtés és világítás.
adóügyi jegyző	3400	4000	
jegyző	2200	3000	most aljegyző
jegyző	2200	3000	most " " " " " " " " " " " "
jegyző	1900	3000	most segédjegyző
pénztári ellenőr	1900	2500	
adótiszt	1900	2500	
számfejtő	1700	2200	
I. oszt. aljegyző	1800	2200	most irnok.
" " " " " " " " " " " "	1700	2200	" " " " " " " " " " " "
" " " " " " " " " " " "	1700	2200	" " " " " " " " " " " "
II. osztályu aljegyző	1700	2100	" " " " " " " " " " " "
" " " " " " " " " " " "	1700	2100	" " " " " " " " " " " "
irnok	1500	1900	" " " " " " " " " " " "
" " " " " " " " " " " "	1500	1900	" " " " " " " " " " " "
2 számtiszt (eddig napidíjasok)	3155	3000	uj állások.
I. oszt. végrehajtó	1500	1900	
4 II. oszt. " eddig 4 napid.	4452	4800	
községi főorvos fizetés	2200		uj fizetésben befoglaltatnak a halottkémlés és szemledíjak megváltása.
ezen felül halottkémlés és szemle díj		4800	uj állások.
2 kerületi orvos		2400	uj fizetésben befoglaltatnak
állatorvosi fizetés	1800		

Az állás megjelölése	Eddig élvezett fizetés és egyéb járandóság	Uj szabályrendelet szerinti fizetés	Megjegyzés
	Korona	Korona	
sértésdíj	1200	4800	a sértés és hus vizsg. díj megv. az új fizetésben befoglaltatik az építési, becslési, kitézési és szemledíjak megváltása. Lakás, fűtés- és világítás.
községi mérnök fizetés ezenfelül építési, becslési és szemle díjak	2400	4000	
vágóhídi felügyelő	1600	2000	
tűzoltó parancsnok	1000	1000	
3 községi szülésznő	480	720	
községi felügyelő	1080	1400	és ruha (most tizedes.)
házmester	720	720	lakás, fűtés világítás és ruha.
17 közs. szolgálta	12240	12240	
3 ideiglenes	2160		
fertőtlenítő	720	720	és ruha.
vágóhídi szolgálta	720	720	ruha és lakás.
vágóhídi segéd szolgálta	220	240	és ruha.
Összesen:	76067	96760	

Ha a tisztviselőknek e tervezet szerinti fizetés megadatik, a melyből tisztességesen megélhetnek, nem lesz szükség semmiféle személyes pótlékra, jutalomra, vagy segélyre — a mely pótlékok a községi számadások tanúsága szerint évek hosszú során át jelentékeny összegű tulkiadásokkal szerepeltek a község háztartásában.

A fizetések emelése aránylagosan tervezetelt, mégis úgy, hogy abban a nagyobb felelősség és hatáskör figyelembe vették.

E tervezet két új számtiszt és 4 végrehajtói állás szervezését és kimondja, — ezzel teljesedik a felsőbb hatóságok számtalan esetben sürgetett és elrendelt azon kívánsága, hogy az adóügyszakban a munkát felelősségre vonható rendes tisztviselők és nem napidíjasok végezzék. Ezen új állások rendszeresítése annál is inkább szükséges, mert ha ezt a község önszántából meg nem tenné, akkor az a felsőbb hatóság által rendeltetnék el.

A szabályrendelet tervezetben lényeges újítást képez a magánmunkálatok megváltása. A megváltás pénzügyi terhet a községre nem ró, mert azok az összegek a me-

lyeket az egyes felek a magánmunkát készítők kezéhez fizettek, ezentúl a község pénztárába folynának be. Emelkednek ez által a hivatal tekintélye is, mert az eddigi szokás mellett olyan látszata volt a magánmunkának, mintha a szabályrendelet szerinti díj lefizetésével az azt készítő az ügy elintézésében a magánérdek előmozdítására — esetleg károsan is — befolyásoltatnék. A díjmegváltás által a fél érdeke is jobban meg van védve, mert a pénztárba csakis a vármegyei törvényhatóság által megállapított szabályrendelet szerinti díjak lévén fizetendők, — a felek nincsenek kitéve annak, hogy esetleg ellenőrizetlenül, a község bármely illetéktelen tisztviselője is díjazást követelhesse, — sem pedig, hogy hivatalból teljesítendő munkaért díjakat számíthasson fel, az új rendszer mellett minden vizsátság, a mely ezen a téren a multban szabálytalanul felmerülhetett, kiküszöböltek.

A tervezett szabályrendelet szerinti, — és a jelenleg költségvetésileg megállapított személyes járandóságok közti különbözetről a következő kimutatás nyújt felvilágosítást.

Költségvetésileg ez idő szerint kiadatik:			
a költségvetés 1 kiad. ez. a. szab. rend.	szerinti tisztfizetésekre:	58172	korona
" 3 " " " " " " " "	személyes pótlékra	9940	"
" 8 " " " " " " " "	3 id. szolgálta díjazása	2160	"
" 37 " " " " " " " "	sértésvizsgálati díj	1200	"
" 25 " " " " " " " "	vágóhídi szolgálta fizetése	720	"
" 58 " " " " " " " "	fertőtlenítő fizetése	720	"
" 4 " " " " " " " "	3 napidíjas	3155	"
	Összesen	76067	korona

Ezek szerint a fizetésekre a jelenben az új szabályrendelet szerint fordíthatnák, a több kiadás tehát tesz ki, a mi azonban csak látszólag ennyi, mert abban a magánmunkálatok megváltási díja is befoglaltatik.

A magánmunkálatokból a következő jövedelem várható:

A főjegyzőnél a magánmunkálatokról vezetett sorkönyv tanúsága szerint leltározás, marhalevelkezelés és bizonyítványok kiállítása ezimén	4000	korona
a községi főorvosnál halottkémlés	1000	korona
" " lakhatási és szemledíjak	500	"
községi állatorvosnál husvizsgálati díj	1500	korona
a községi mérnökönél építési és szemledíjak	1200	korona
" " becslés, hitelesítés	500	korona
" " " " " " " " " "	1000	"
Összesen	8200	korona.

Ha ezt az összeget mint teljesen átmeneti jellegűt a fenti többlet kiadásból leütjük marad 12493 korona a minek fedezéséről gondoskodni kell.

Erre nézve a következők nyújtánának fedezetet:		
A hivatalos órák egyfolytában tartása esetén fűtés és világítás megtakarítás	3000	korona
megszűnt jutalmak és segélyek, mint a melyekre a fizetés rendezés esetén szükség nincs	3000	korona
Partjogkártalanítási tőke, mint községi törzsvagyomány kamat jövedelme	6000	korona
Összesen	12000	korona.

Ha tehát az előadottak szerint rendeztették a községi tisztviselők fizetése, ez a fentebb sorolt részletes adatok szerint nem befolyásolná károsan a község háztartását s általa a község vagyoni és jövedelmi egyensúlya meg nem billenne, még csak a községi pótladó "a" sem emelkednék.

Végül legyen szabad kiemelnem a szabályrendelet módosítása során azon körülményt, hogy a község tisztviselői és alkalmazottai — leszámítva a jegyzőket — hosszú évek során a község szolgálatában eltöltött idejük és munkálkodásukért öreg napjaikra nyugdíjjogosultsággal nem bírtak. Ezt az állapotot volna hivatva rendezni a tervezet 77. §-a, a mely a nyugdíj-jogosultsá-

got megállapítja, ugyanolyan feltételek mellett, mint a melyenek a jegyzői nyugdíj-szabályzatban foglaltatnak.

Erre nézve a nyugdíj alap létesítésének mellőzésével a községi rendes költségvetésben gondoskodnék a község a felmerülő nyugdíj-költségek fedezéséről.

Előadott indokolásom alapján kérem a szabályrendelet tervezet elfogadását. Ujpesten, 1903. szeptember 5-én.

Zsoldos János főjegyző.

Örömmel adunk helyet lapunk élén a fenti javaslatnak. Örömmel azért, mert községi köz-

igazgatásunknak egy régi sebet van hivatva begyógyítani és mert végre valahára a község képviselőtestülete bevállalja többször megismételt, határozatok alakjában kifejezett ígéretet s rendezheti a község tisztviselőinek a fizetését a nélkül, hogy a községi pótladó emeltetnék.

A javaslat, a fennálló törvényeknek, miniszteri rendeleteknek s a közigazgatás mai kívánalmainak megfelelő.

Az indokolás világos, részleteiben is kifogástalan, úgy hogy a szervezési szabályrendelet tervezetével, egyszeri átolvasás után is, tisztába lehet mindenki.

A szabályrendelet tervezetének elfogadása illetőleg életbe léptetése után megszűnik minden személyi torzskodás s minden gyanu, a melyel eddigi magánmunkálatokból kifolyólag az egyes tisztviselőket illették.

S a mi fő — a megélhetés biztosítva van mindenki számára és így a tisztviselők munkakadvét nem szegheti, nem zavarhatja meg a mindennapi kenyér kérdése.

Reméljük, hogy községünk képviselő testülete — ha módosítja is itt-ott a fizetési tételeket, — egyhangulag hozzá fog járulni a javaslatához.

H I R E K.

— **Képviselőtestületi közgyűlés** lesz f. é. szeptember hó 12-én délután 3 órakor a község háza közgyűlési termében. A rendes közgyűlésnek következő a tárgysorozata: 1. A vármegyei törvényhatóság határozatainak kihirdetése Ujpest község 1894., 1895., 1896., 1897., 1898. évi közpénztári és alap számadásainak II. fokú megvizsgálásáról és a tett észrevételek elosztására vonatkozó határozathozatal. 2. A szervezési szabályrendelet módosítása. 3. A m. kir. Belügyminiszter ur f. é. 63447. sz. leirata a Heil-féle gyermekkorház ügyében. 4. Vármegyei alispán ur f. é. 22681. sz. rendelete az újpesti helypénzdíjszabás megállapítása tárgyában. 5. A vármegyei tanfelügyelő ur f. é. 3925. sz. leirata az asztalos szakiskola ügyében. 6. A fogyasztási adó kezelése ügyében hozandó határozat és ezzel kapcsolatban Keppich és Brankovich ezég ajánlata a fogyasztási adókezelésbe vételére vonatkozólag. 7. A váci főszolgabíró ur f. é. 8763. sz. rendelete a faiskola ellenőrzése ügyében. 8. Előjárósági előterjesztés a Szent-Gellért- és Báthory-utcai esaternák ügyében. 9. Előjárósági előterjesztés községi pótladó és közmunka leírása tárgyában. 10. Ugyanaz Prober Lipót, Kis Julia, Thomasz Dániel és a Fejes kiskoruk illetősége ügyében. 11. A női ipariskola közimunka tanítónők kérelme jutalmazás iránt.

— **Erzsébet királyné halála napja.** Ma, szeptember 10-én öt éve, hogy Erzsébet királyné meghalt. A gyászos évforduló napján gyászmise volt a róm. kath. templomban a megboldogult királyné lelki üdvéért, a polgári s elemi iskolákban pedig emlék-ünneppek valának.

— **A váci püspök gazdatisztjeiről.** Csáky Károly gróf váci püspök három vármegyében levő birtokain alkalmazott gazdatisztjei számára nyugdíjintézetet alapított. A püspök több ezer koronával vetette meg az intézet alapját, melyet a püspöki uradalom bevételeiből a nyugdíjalapot illető két százalékkal növelnek. A király jóváhagyása most érkezett meg Vácra s az intézet már meg is kezdte működését. Nagy Sándor gazdasági tanácsos vezetésével a váci egyházmegye tisztjei tegnap tisztelegtek a püspöknél, hogy jószágos gondoskodását megköszönjék. Csáky gróf püspök meghatottan köszönte meg a gazdatisztiek üdvözlését s kijelentette, hogy nemesak tisztjeiről, de a gazdaság többi alkalmazottjáról is fog gondoskodni.

— **Rákóczi-ünnepély — Ujpesten.** A „Függetlenségi Kör” f. é. szeptember hó 20-án Rákóczi-ünnepélyt rendez. Az ünnepélyt előkészítő-bizottság tagjai: Szabó Béla, Mártonffy Imre s Csepreghy Pál. A „Függetlenségi Kör” egy tíz tagú küldöttség ál-

tal képviselteti magát a Budapesten október hó 11-én rendezendő Rákóczi-ünnepélyen. A fővárosi Rákóczi-ünnepélyt rendező nagy bizottság elhatározta, hogy Ujpesten és Rákospalotán népgyűléseket fog tartani a nagy nemzeti ünnep érdekében.

— **Hátrálékos községi számadások.** A vármegye alispánja f. é. augusztus hó 20-án 28.642. sz. a. felhívta a főszolgabírákat, hogy a hátrálékos községi számadásokat f. évi október hó 31-ig terjesszék föl és hogy az 1904-ik évi községi költségvetések, a községi pénzkezelésről és számvitelről alkotott vármegyei szabályrendeletben megállapított határidőn belül a képviselőtestület által le tárgyaltassanak és október hó folyamán törvényhatósági tárgyalás végett felterjesztessenek. Ujpest községe szintén azon községek között szerepel, amelyek a községi számadásokkal hátrálékban vannak, amennyiben az 1902-ik évi számadásokkal, a községi számvizsgáló bizottságnak még eddig nem volt alkalma foglalkozni. Hogy Ujpest 1904-ik évi költségvetése miként készül el októberig: arra igazán kíváncsiak vagyunk!

— **Deák Ferencz ünnepése az iskolákban.** F. é. október hó 17-én lesz Deák Ferencz születésnapjának a századik évfordulója. Ebből az alkalomból *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy október 17-én szüneteljen az előadás valamennyi iskolában, amelyek e helyett ünnepet tartoznak rendezni a *haza bölése* emlékeztetére. A rendelet szerint a polgári és elemi iskolák ünnepén a Himnusz és a Szózat eléneklése közé beillesztendő a tanító által elmondandó emlék-beszéd.

— **Lefoglalt röpirat.** A budapesti királyi törvényszék vizsgáló-bírája elrendelte, hogy a rákospalotai Deutsch és Keszler nyomdájából kikerült „Miert szedik községünkben az intődíjakat és egyéb pénzeket” című röpirat összes példányait a rendőrség foglalja le s a törvényszékhez szállítsa be.

— **Ölesőbb a ezukor.** A brüsszeli ezukor-konferencia kötelező megállapodásainak értelmében f. é. szeptember hó 1-én — a szünetelő törvényhozó testületek utólagos jóváhagyása mellett — életbe lépett az új ezukor törvény, melynek üdvös hatása már is abban nyilvánul, hogy a ezukor Bécs és Prágában 12 fillérrel, Berlinben 14 fillérrel ölesőbb. A ezukor árnak leszállítása napokban nálunk is be fog következni, mihelyt a gyárakból Budapestre érkezik azon ezukormennyiség, amely az új törvény rendelkezései szerint lesz megadóztatva.

— **Halálozás.** Az ének-művészet egéről egy fényes csillag hullott alá, mielőtt teljes ragyogását élvezhették volna *Szelepesényi Linka* opera énekesnő meghalt 28 éves korában f. hó 6-án. A nagy tehetséggel, szép hanggal megáldott művésznőt, alig végezte be tanulmányait, a Népszínház igazgatója szerződtette az operette-hez, amely azonban nem elégítette a magasra törő művésznő ambícióját, csakhamar a drezdai operához ment, ahol rövid idő alatt meghódította a közönséget. Sajnos itt, Drezdában szerzte magának azt a torokbajt is, amely sirba vitte nagy jövőjét s szüleinek minden reményét. Hült tetemeit nagy részvéttel kísérték f. hó 8-án az örök nyugalom helyére.

— **Névmagyarosítás.** *Ehrenfeld* Simon, ujpesti lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel *Havasra*, *Fürst* Oszkár vasúti gyakornok ujpesti illetőségű és ujpesti lakos pedig *Herzegre* magyarosította.

— **Az Ujpesti Magyar Műkedvelők Köre** f. é. szeptember hó 5-én a Colosseum termeiben színdarabokkal egybekötött táncmulatságot rendezett az Ujpesten felállítandó Kossuth-szobor alapja javára, mely ugy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. Színre hozták műkedvelőink ez alkalommal Laufs Károly és Kraatz Kurt nagyszabású bohózatát „A Páholy”-t. Rég nem volt alkalma az ujpesti közönségnek műkedvelőktől ilyen jó és élvezhető előadást látni s egyes jeleneteknél valóságos tapsviharral jutalmazta a szereplőket, a miben nem kis része volt első sorban G. Gyulai Árpádnak (Lipóczy gyáros) a Vigszínház végzettyi növendékének, a ki a darabot nagy szakértelennel rendezte. Jók voltak: *Angyal Flóra* (Klára), *Spatz Juliska* (Éva), *Tihanyi Kálmán* (Csiz Papi), *Dinszky*, ki nek sajnos, nevét nem sikerült megtudni, *Ney Béla* (Hidas) és az összes női és férfi

szereplők. Az előadást tánc követte, mely kiválóan-kivirradtíkt tartott. Az első négyest 50 pár táncolta. Amint lapunkat értesítik, f. hó 20-án közkívántra újra adják.

— **Labdarugás.** Az Ujpesti Torna Egyesület és a Műegyetemi Football Club kiválóbb játékosai alakult „Népszigeti Labdarugó Csapat” f. évi szeptember hó 6-án (vasárnap) délután tartotta meg utolsó mérkőzését a Népszigeti sporttelepen. A kiváló csapat, a mely az elmúlt szezonban diadalról-diadalra vitte az U. T. E. színeit és a sport-körökben is élénk feltűnést keltett fényes győzelmeivel, ezuttal a Posta- és Távirada-Tisztviselők Sport-Egyesületének csapatával játszott és ettől 1:0 arányban vereséget szenvedett. Magáról a játékról e helyen nem akarunk bővebben nyilatkozni, mert az ugy az egyesek játékát, mint a ki-tűnő összjátékot tekintve mindkét csapat részéről egyike volt a legszebbeknek és leg-érdekesebbeknek. A N. L. Cs. vereségének magyarázata a játékbíró Wágner (M. A. C.) személyében rejlik. A szenvedett goal ugyanis a nagyszámu közönség között jelen volt sportférfiak állítása szerint ugynevezett ofseid — tehát érvénytelen goal volt, a mely azonban a bíró szándékos vagy akaratlan elnézése folytán goalnak minősített. Wágner elnök a f. hó 9-ki mérkőzésnél ezt a hibáját helyre ütötte, a goalt érvénytelennek jelentette ki, a Népszigeti Labdarugó Csapat pedig ugyanekkor fényes győzelmet aratott a P. T. T. S. E. csapata fölött. Ez alkalomból érdekesnek tartjuk fel-ementeni, hogy a N. L. Cs. az eddig tartott 10 mérkőzés alatt, a melyeket a főváros leg-kiválóbb csapataival vívott meg, adott 47 goalt és csak 14-et kapott. Ez az eredmény — bátran mondhatjuk — szinte páratlan a magyar football-játék történetében annál is inkább, mert holt szezonban folyt le és mégis össze tudta hozni minden egyes esetben a sportkedvelő közönség egész seregeit. Az utolsó mérkőzés alkalmából az Ujpesti Torna Egylet fényes bankettel tisztelte meg a kiváló csapat játékosait, a kik a legkedvesebb emlékekkel váltak meg — egész a jövő nyári évadig — győzelmeik színhelyéről és Ujpest szépen fejlődő és izmosodó sport-egyesületétől a vendéglátó U. T. E.-től.

— **Fiu- és leány iparos-tanoneziskolai értesítés.** Az ipariskolai bizottság több év óta tapasztalja azt, hogy az iparos mester urak tanonezaikat elkövese iratják be az ipariskolába s e miatt a tanítást rendszeresen nem lehet elkezdni, ezért a bizottság elhatározta azt, hogy ezen tanévben az iparostanonezok beiratása egy egész héten át fog eszközöltetni este 6—8-ig még pedig szeptember 14-én 15., 16., 17., 18 és 19-én a rendszer tanítás pedig szeptember 21-én veszi kezdetét.

Azon iparos urak pedig, a kik ez idő alatt tanonezaikat be nem iratják az 1868. XXXVIII. t.-cz. 4. §-a értelmében 4 korona büntetést lesznek kötelesek az ipariskola pénztárába befizetni.

Ezen beirású idő elteltével a tanonezok az iparos tanoneziskolába — esakis akkor vétetnek fel, ha a büntetéspénzt lefizetik. Ismételve felhivatnak tehát a tanonezot tartó iparos urak saját érdekükből, sziveskedjenek tanonezaikat szeptember 14-től 19-ig beírattni.

A tanonezok beiratása az iparos tanoneziskolai igazgatói irodában Attila-uteza 12. sz. a. történik.

A beiratáshoz köteles minden tanonez elhozni előző évi ellenőrzési könyveskéjét, himnildollási igazolványát és születési bizonyítványát.

Figyelmeztetnek az iparostanonezok, hogy miután a tanoneziskolák ezen évben az Attila-u. Ferencz-József-téri és Lőrincz-utezai állami elemi iskolában lesznek elhelyezve, az előbb jelentkezők vétetnek fel a lakásaikhoz közelebb eső iskolákba.

Az 1884. évi XVII. t.-cz. 80. §-a szerint kereskedői tanoneziskola szervezendő ott, a hol legalább 50 kereskedő-tanonez van, minthogy Ujpesten ez idő szerint nincs 50 kereskedő-tanonez, így külön kereskedői tanoneziskola nem nyitható, hanem az ipartörvény értelmében kötelesek a kereskedő urak is tanonezaikat az iparos-tanoneziskolába járattni, miért is felhivatnak a tanonezokat tartó kereskedő urak is, hogy tanonezaikat f. é. október hó 4-ig multhatatlanul irassák be az iparos-tanoneziskolába, egy-

ben értesítettnek a kereskedő urak, ha a kereskedő-tanonezok száma az 50-et elérte, ezek számára külön kereskedő-tanoneziskola fog berendeztetni.

Az iparostanonezok tankönyvek, rajz-és írószerek beszerzésére az ipartestületi közgyűlés határozata folytán 2 kor. fizetnek a beiratáskor.

A tanítás az iparostanonez-iskola összes osztályaiban ezen tanévben vasárnap d. e. 8—12-ig leend, még pedig 8—11-ig rajz, 11—12. hittani-obtatásban részesülnek a növendékek; ezenkívül hétfőn és csütörtökön este 6—8. közismeretekben fognak oktatatni.

Azon iparostanonezok, kik a rajztanításra nem kötelezhetők, valamint a kereskedő-tanonezok a vasárnap délelőtti rajztanulás helyett kedden 6—8-ig közismeretekre fognak oktatatni, azonban vasárnap délelőtti 11—12-ig a hittani oktatásra mindenki köteles megjelenni.

Az ipariskolai bizottság azt tapasztalta, hogy az iparosmester urak különösen a rajz-órákra nem igen szokták tanonezaikat elküldeni, figyelmeztetnek, hogy ugy a rajz-, valamint a közismereti és hittan órákra rendszeren küldjék el tanonezaikat s ha valami elfogadható ok miatt mulasztottak, az illető oszt. tanítónál azonnal mentsék ki e mulasztást, mert a későbbi kimentés figyelembe nem vétetik s a mulasztók mesterei az ipartörvény értelmében 4 koronától 40 koronáig terjedhető pénzbírságra fognak büntetettetni. A rajz tanítás alól az iparos tanonez iskolai szervezeti szabályzat 21. §-a szerint esakis azok menthetők fel, a kiknek az általuk tanult iparágban arra feltétlenül nincs szükségük, így a czipészek többé fel nem menthetők. A felmentést a kir. tanfelügyelő adja meg.

Ugyanezen tanévben a községi leány iparos-tanoneziskola mind három osztálya fenn fog tartatni.

Ezen leány iparos-tanoneziskolába felvétetnek azon leány növendékek, a kik már életök 12-ik évét betöltötték.

A leány iparos-tanoneziskola I-ső osztályába a rajzon kívül a szabászatra és fehérművarrása a II-ik osztályban a tarka ruhaszabásra és varráásra oktatattanak a növendékek.

A III-ik osztályban, a fehér és tarka ruhavarráson kívül a felső ruhavarrás, a női divatúráság, külömbféle házi iparágak fognak taníttatni, ugy szinte a háztartásra elemileg s esetleg gyakorlatilag is fognak oktatatni.

A leány iparos-tanoneziskolába a beiratások f. é. szeptember 20. és 27-én eszközöltetnek az Attila-u. 12. sz. alatt levő ipariskolai igazgatói irodában d. e. 11—12-ig rendszer tanítás október 1-én veszi kezdetét.

Ezen leány iparos-tanoneziskolába belépők tan- és beirásdíjat nem fizetnek, sőt az iskola költségein láttatnak el mindennemű rajz-, író- és tanszerekkel, valamint a női kézimunka-oktatáshoz és szabáshoz szükséges anyagokkal, azonban ha esetleg a háztartás gyakorlatilag is fog oktatatni, a növendékek az élelmi szereket saját költségükön lesznek kötelesek beszerezni.

Szerkesztői üzenetek.

Lerd urnak, Helyben. Nem viszonzválasz kell az olyan arrogáns fiatal embernek, hanem egy barack a feje bubjára, de olyan, amely megértesse vele, hogy községi politikát esinálni — nem tartozik a díjnok hivatásához. Hogy csakugyan 1000 koldus van-e Ujpester vagy annál kevesebb, az mellékes dolog, a fő az, hogy a *szegényügy-osztály vezetőjének kijelentése szerint ötször-hatszor több az igazolatlan koldusok száma, mint az igazoltaké* s hogy az ő, a szegényügy rendezését ezéző javaslata 3 év óta elintézetlen; végre, hogy a pléh-rendszer egy nagy abszurdum. Ez a lényeg s aki ezt tagadva, kellemetlenkedik, annak vagy több, vagy kevesebb van egy kerékkel a fejében.

1150. végrh. sz. 1903.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbíró-ságnak 1903. évi V. 1397. sz. végzése folytán **hivatalból ügyvéd által képviselt Allg. Grazer Selbsthilfs-Verein** felperes részére Sá-

rosi Leopold és társai alperes ellen 3523 korona 70 fillér követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1040 koronára becsült ingóságokra az ujjpesti kir. járásbíróház V. fenti számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Ujpesten, dr. Kont Izidor lakásán Attila-u. 2. sz. alatt** leendő megtartása határidőül **1903. évi szeptember hó 21. napján délután 2 órája** kitűzetik azzal, hogy a f. hó 14-ik napjára kitűzött árverés hatályon kívül helyeztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdése alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1903. évi szeptember hó 2. napján.
Polgár
kir. bírósági végrehajtó.

749. végrh. sz. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujjpesti kir. járásbíróháznak 1903. évi V. 968. sz. végzése folytán dr. Teleki Béla ügyvéd által képviselt Frankl A. Herm. és fiai felperes részére Gerő Zsigmond alperes ellen 1343 korona 43 fillér követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 772 koronára becsült ingóságokra az ujjpesti kir. járásbíróház V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujpesten, József-utca 5. szám alatt leendő megtartása határidőül 1903. évi szeptember hó 11. napján délelőtt 1/2 11 órája kitűzetik, a mikor a

bíróság lefoglalt gépek és bádogáru s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdése alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1903. évi augusztus hó 26. napján.
Kiss Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

Ad. 5052 tk. 1903.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az ujjpesti kir. járásbíróház mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Horváth és Herczeg** budapesti bej. ezég végrehajtónak **Sillingi Sándor és neje szül. Balog Borbála** végrehajtást szenvedett elleni 4000 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az ifj. Jakab András utóajánlati kérelme következtében a pestvidéki kir. törvényszék az ujjpesti kir. járásbíróház területén levő a fóthi 1004. sz. betétben $\frac{1}{10}$ részben Sillingi Sándor, $\frac{1}{10}$ részben Sillingi Julianna férj. Tóth Istvánné, $\frac{1}{10}$ részben Sillingi Zsuzsanna férj. Molnár Istvánné, $\frac{1}{10}$ részben Sillingi Mária férj. Fodor Istvánné, $\frac{3}{10}$ részben Sillingi János és $\frac{3}{10}$ részben Sillingi Mihály nevén álló A. 1. sor 6300. hrszámú és az 1881. LX. t. cz. 156. §-a alapján egész ingatlanra 28 korona 60 fillér, továbbá a fóthi 1069. sz. tkvi betétben Sillingi Sándor nevén álló A. 1. sor 479. hrszámú ingatlanra 990 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az utóajánlati árverést elrendelte azzal, hogy az árverés a fóthi 1069. számú tkvi betéti ingatlanra a esatlakozottak kimondott váci takarékpénztár 800 korona tőke és jár.-ból álló követeléseinek kielégítése céljából is megtartatik és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1903. ik évi szeptember hó 22-ik (huszonkettő) napján delelőtt 11 (tizenegy) órakor Fóth község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a**

megállapított kikiáltási áron alól eladatni fog.

A fóthi 1004. számú betéti ingatlanon C 1. sorsz. alatt özv. Sillingi Andrásné szül. Lassu Julianna javára bekebelezett holtig tartó hasznélvezeti jog, illetve özvegyi hasznélvezeti jog, továbbá a fóthi 1069. sz. betéti ingatlanon ugyanannak javára bekebelezett évi járadék mint szolgálmi jog az árverés az ezen hasznélvezetre és szolgálomra való tekintet nélkül tartatik meg.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 10 koronát, illetve 82 korona 50 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az igazságügyminiszteri rendeletekben kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Ujpesten, 1903. július 28.

A kir. járásbíróház, mint tkv. hatóság.

Keserő
kir. albiró.

Fogorvos.

Dr. Kont Izor

rendel naponként 9 — 5 óráig.

Lakás: Augusztus hó elseje óta Ujpest, Attila-utca 2. szám, Árpád-ut sarok.

Hirdetések és nyiltterek jutányos áron felvétetnek.

Fuchs Antal és József

kő- és könyvnyomdája

Ujpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hirdlapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyetbeli nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.